(1867) "ष्टुच प्रसादे" (I-भ्वादिः-175. अक. सेट्. आत्म.)

[1]स्तोकः-स्तोककः, [2]उदश्वित्स्तोकम्, [3]स्तोकान्मुक्तः, स्तोकेन मुक्तः, [4]संस्तोजः; इति विशेषरूपाणि। सामान्यरूपाणि भौवादिकचयतिवत् (502) बोध्यानि।

(1868) "ष्टुञ् स्तुतौ" (II-अदादिः-1043. सक. अनि. उभ.)

स्तुवन्-[5]अभिष्टुवन्, [6]तुष्टूषन्-तुष्टूषमाणः, [7]अग्निष्टुत्- पुरुष्टुत्, [8]स्तुत्यः-अवश्य-स्तुत्यः, [9]ग्रावस्तुत्, [10]आयतस्तूः, [11]स्तोत्रम्, [12]प्रस्तावः, स्तवः, [13]संस्तावः-संस्तवः,

---

1. घञि रूपमेवम्। धातोः प्रसादार्थत्वेऽपि **स्तोक** इत्यादिषु अल्पार्थत्वम्। निष्ठायां सेट्त्वात् घञि कुत्वस्याप्रसक्तौ 'करणे च **स्तोक**—' (2-3-33) इत्यादिषु निर्देशात् कुत्वमिति **माधवः**। **स्तोक** एव **स्तोककः**।
2. 'पोटायुवति**स्तोक**—' (2-1-65) इति तत्पुरुषः। **स्तोकम्**=अल्पं उदश्वित्, **उदश्वित्स्तोकम्**।
3. 'करणे च **स्तोकाल्प**—' (2-3-33) इति तृतीयापञ्चम्यौ। पञ्चमीपक्षे '**पञ्चम्याः स्तोकादिभ्यः**' (6-3-2) इत्यलुक्।
4. "वर्णविकाराभ्युपगमात् संपूर्वकात् घञि चकारस्य जकारे **संस्तोजः** इति **मैत्रेयः**" इति **माधवाचार्याः**।
5. शतरि उवङ्। **अभिष्टुवन्** इत्यत्र 'उपसर्गात् सुनोतिसुवतिस्यतिस्तौति—' (8-3-65) इत्यादिना षत्वम्।
6. सन्नन्तादुप्रत्यये रूपम्। अभ्यासे 'शर्पूर्वाः खयः' (7-4-61) इति खयः शेषः। हलादिशेषापवादः। '**स्तौति**ण्योरेव—' (8-3-61) इति षत्वम्।
7. अग्निं स्तौतीति **अग्निष्टुत्**। 'क्विप् च' (3-2-76) इति कर्मण्युपपदे क्विप्। तुक्। '**अग्नेः स्तुत्**—' (8-3-82) इति षत्वम्। पुरु स्तौतीति **पुरुष्टुत्**=ऋत्विग्विशेषः। अत्र सुषामादित्वात् (8-3-98), छान्दसत्वाद्वा षत्वम्।
8. '**एतिस्तु**—' (3-1-109) इति क्यप्। प्रकृतसूत्रे 'क्यप्' इत्यनुवर्तमानेऽपि पुनः क्यब्ग्रहणं 'ओरावश्यके' (3-1-125) इति प्राप्तस्य ण्यतोऽप्यपवादार्थम्। **अवश्यस्तुत्यः** इत्यत्र मयूरव्यंसकादित्वात् समासः।
9. 'भ्राजभास.....**ग्रावस्तुवः** क्विप्' (3-2-177) इति ग्रावशब्द उपपदे **स्तौतेः** क्विप् ताच्छीलिकः। तुक्। **ग्रावस्तुत्**=ऋत्विग्विशेषः।
10. आयतं स्तौति इति **आयस्तूः**। 'क्विब् वचिप्रच्छ्यायतस्तु—' (वा. 3-2-76) इति क्विप्। दीर्घश्च। ह्रस्वाभावात् तुक् न।
11. 'दाम्नीशसयुयुजस्तु—' (3-2-182) इति करणे ष्ट्रन्प्रत्ययः।
12. प्रपूर्वकादस्मात् '**प्रे स्तुद्रुश्रुवः**' (3-3-27) इति घञ्। उवर्णान्तत्वलक्षणापोऽपवादः। अन्यत्र **स्तवः** इत्येव।
13. '**यज्ञे समि स्तुवः**' (3-3-31) इति संपूर्वकादस्मात् घञ्। यज्ञकर्मणि यत्र देशे छन्दोगाः समेत्य स्तुवन्ति स देशः **संस्ताव** इत्युच्यते। अन्यत्र **संस्तवः** परिचयः।